

Herredsfogdens Forhold til Sogneforstanderskaberne. Jeg troer, at Udvalget med Hensyn til Sognepræstens Stilling til Sogneforstanderskaberne har været heldigt til at træffe den rigtige Middelvei, og ligesaa med Hensyn til den Bestemmelse, som er foreslaaet angaaende Herredsfogden og Politimesteren. At Amtmanden fremdeles vedbliver at være Medlem af og Formand for Amtsrådet, anseer jeg for at være aldeles nødvendigt, og, naar Udvalget har troet at burde foreslaae en Forandring med Hensyn til Provstens Forhold til Amtsrådet, da maa jeg ogsaa billige denne Forandring. Jeg troer imidlertid, at det havde været mere overeensstemmende med Aanden i hele denne Lov, om man istedetfor at foreslaae, at Provsten skulde vælges af Amtsrådets Medlemmer, havde sagt, at han, ligesom Amtsrådets øvrige Medlemmer, skulde vælges af Sogneforstanderskabernes Delegerede; jeg troer, at denne collegiale Maade at vælge mellem sig selv indbyrdes ikke erkjendes for at være hensigtsmæssig, og, da der i det Hele maaffee snart vil være Spørgsmaal om en Forandring i Amtsrådernes Sammensætning med Hensyn til det geistlige Medlem, troer jeg, at man uden Fare kan bibeholde det Princip, der nu engang gaaer igjennem hele Lovden, om man ogsaa gjorde den Forandring, at det overdroges de Delegerede fra Sogneforstanderskaberne at vælge mellem Amtets Præster den, som de maatte ansee bedst sikket dertil (Sa.); thi jeg troer, at enhver Præst i Amtet vil ligesaa vel kunne opfylde de Forandringer, der nu gjøres til Provsten, som denne. Dette var nu med Hensyn til Sammensætningen af Sogneforstanderskabet og Amtsrådet. Med Hensyn derimod til Maaden, hvorpaa Valgene skulle foregaae til disse kommunale Autoriteter, da har jeg havt den samme Betænkelse, som nylig blev fremhævet af min ærede Sidemand tilhøire (Wessely) ved den Valgmaade, som er foreslaaet, at nemlig en Deel af Sognekommunens Beboere komme i Besiddelse af Ret til at vælge to Gange. Jeg anseer det virkelig for en meget uheldig Bestemmelse, saaledes at stille en Kommunes Beboere, der staae i nærmere Berøringsforhold til hverandre, i to Classer, hvoraf

den ene indrømmes en dobbelt saa stor Ret som den anden. Udvalget har vistnok ogsaa fundet, at en lignende Betænkelse var berettiget, men det har beroliget sig derved, at man ved at lade Valgene til Sogneforstanderskaberne foregaae i to Afdelinger til forskellig Tid, vilde kunne bøde paa de Ulemper, som den dobbelte Valgmaade medfører. Jeg vil indrømme, at Manglerne nok ved denne Valgmaade blive skulte ved den foreslaaede Foranstaltning, men de blive ingenlunde afhjulpne. I ethvert Tilfælde ville de jo ogsaa gjøre sig gjældende eller vise sig ved de første Valg, der skulle finde Sted; thi der vil man ikke godt kunne undgaae, at de komme til at foregaae paa Tider, der ligge meget nær ved hinanden, og de ville jo ogsaa gjøre sig gjældende, naar der senere skulde foretages enkelte Valg til begge Afdelinger. Med Hensyn til den Censur, som er foreslaaet, da har Udvalget fastsat, at den skulde være 9 Mk., men hvoraf den ene Rigsdaler skulde afgaae i den præstereede Arbeidspligt, som Communen har Ret til at fordrø af Beboerne. Jeg skal være meget tilbøielig til at gaae ind paa den Anskuelse, at det er nødvendigt, at der en Censur for Valgretten, og at kun de af Kommunens Beboere, som statte til den, ogsaa kun komme til at udøve Retten til at vælge dem, der skulle bestyre Kommunens Anliggender; men den Bestemmelse, at Arbeidspligten, saaledes som Udvalget indeholder, skulde være udført, den har Udvalget ogsaa strax indseet ikke kunde lade sig gennemføre, og det har derfor foreslaaet, at man istedetfor den udførte Arbeidskraft kun skulde tage Hensyn til, at Forpligtelsen til Arbejde havde paa hvilet Bedkommende i det forløbne Aar. Det er jo vistnok et betydeligt Fremskridt, som derved er gjort; men jeg troer dog ikke, at det er tilstrækkeligt; thi, forudsat, at alle Kommunens Beboere have denne Arbeidspligt hvilende paa sig, saa vil det jo ikke gjøre Noget, at denne Bestemmelse gaaer ud; thi saa staaer den jo kun her som en Overflødighed, naar det kun er Forpligtelsen, der paahviler dem. Men, er der derimod Beboere i Communen, hvem Forpligtelsen ikke paahviler, saa ville de, som forresten kunne være Mand, som staae under samme økonomiske Forhold som de Andre,